

Modeli logičke organizacije web sjedišta

U ovom predavanju odgovorit ćemo na pitanje kako se zapravo modeliraju web sjedišta, a cilj predavanja je upoznavanje s osnovnim postulatima izgradnje web sjedišta. Četiri osnovne logičke organizacijske forme:

1. logička linearna organizacija,
2. mrežna organizacija,
3. stablena organizacija (hijerarhijska),
4. web organizacija.

1. Logička linearna organizacija

a) Osnovna linearna organizacija

Neko web sjedište npr. ima pet str, na prvoj (index) stranici imamo samo jedan link za naprijed odnosno do sljedeće stranice, a na sljedećoj imamo link za nazad na osnovnu stranicu i link za sljedeću stranicu, i tako do kraja. Primjer ovakve organizacije je slideshow prezentacija, gdje se poštuje da se s jednog slajda prelazi na drugi u određenom vremenu. Na ovaj način je dizajner ovakve linearne organizacije osigurao da je korisnik primio informaciju željenim slijedom, odnosno da korisnik doživi web stranicu onako kako je dizajner to zamislio. Tehničke prednosti ovakve organizacije tehničke prednosti su preloading ili precaching tj. kada korisnik čita prvu stranicu, već se može učitati / preloadati sljedeća stranica, kada se pritisne link za dohvat sljedeće stranice, ona se već nalazi u memoriji uređaja kojeg u tom trenutku koristimo. Tipične organizacijske oznake koje se koriste su < (nazad) ili > (naprijed).

b) Linearna logička organizacija s alternativama

Zapravo je linearno pregledavanje s određenim alternativama, tj. da s jedne stranice možemo doći na dvije. Imamo dojam interaktivnog vođenja. Na ovaj način može se voditi statistika i obraditi neka anketa. Međutim teže je preloadanje, zato što se ne zna koja će biti sljedeća stranica na koju će korisnik otići.

c) Linearna logička organizacija s opcijama

Naziva se i linearna organizacija sa skokom unaprijed. Konstruirana je isto kao i stranica osnovne linearne organizacije, s tim da na jednoj stranici imamo link prema više stranica, što znači da nismo primorani ići određenim redoslijedom. Želi se omogućiti preskakanje stranica prilikom pregledavanja. Ovakav tip organizacije je pogodan za korisnike koji su već posjetili tu stranicu, tako da mogu preskočiti željene stranice. Međutim, za svakog dizajnera je bitno da se neki dio stranice vidi tako da on omogući preskakanje samo određenih stranica, a to se naziva i kontrolirano, dozvoljeno preskakanje.

d) Linearna logička organizacija s izletima

U organizacijama kao što su ove dozvoljena je kontrolirana diverzija linearne organizacije. Određene stranice pružaju mogućnost vođenja na druge stranice koje nisu povezane sa glavnom petljom stranica. Npr., imamo web stranicu o nekim informacijama vezanim uz neku temu gdje će neke stranice nuditi opcije dubljih objašnjenja na koje možemo ali ne moramo otići. Ovakve će stranice biti lakše i preloadati.

2. Mrežna logička organizacija

Ovakvu organizaciju najčešće koriste web shopovi. Ova ima karakteristiku da prezentira horizontalne i vertikalne odnose između različitih objekata prezentacija. Svaki redak i svaka kolumna ima svoju određenu tematiku. Stoga se može definirati preko različitih razina/slojeva, što vidimo na stranicama kao „filteri“, npr. cijene. Cijena će biti rampa pretrage. U ovim organizacijama preloading i precaching je malo teži.

3. Stabilna (hijerarhijska) logička organizacija

Hijerarhijska logička organizacija je jedna od najučestalijih organizacija na webu. Karakteristika ove organizacije je da se može lako administrirati. Informacije se po potrebi mogu lako sakriti, ili eksponirati, a da se ne narušava konstrukcija web sjedišta.

a) Usko stablo

Najuže može biti binarno stablo, gdje se maksimalno iz jedne stranice može biti u dvije. Broj stranica izražava se brojem koji je u bazi $2 - 2^n$ je jedna stranica, 2^1 su dvije, 2^2 četiri i tako dalje. Mana ove organizacije je da zahtjeva mnogo klikanja, te se zbog toga u ovakvom stablu možemo lako izgubiti. Još jedna od karakteristika uskog stabla je da preferira dubinu u odnosu na širinu.

b) Široko stablo

Ovdje se pak preferira širina u odnosu od dubine. Prednost je što se vrlo malo klikova dođe do tražene informacije. Korisnik se svejedno može izgubiti, jer na glavnoj stranici ima jako puno linkova koji se trebaju učitati kako bi korisnik došao do željene informacije. Ovu organizaciju također možemo praviti uz pomoć slojeva.

4. Web logička organizacija

Ova organizacija je nastala iz stablene organizacije sa dodatnim opcijama. Web organizacija je osmislila mogućnost gdje ako se izgubimo na nekoj stranici, uvijek se možemo vratiti na početnu stranicu. **Full mesh** tj. potpuna mreža je dio web organizacije. Ako imamo neku početnu stranicu iz koje se može doći do još četiri različite stranice, na svakoj toj stranici biti će link za povratak na početnu stranicu, a te stranice će biti međusobno povezane.

Miksana forma (hijerarhija) se često zove „hub“ ili „spoke“ te se najčešće koristi za web portale. Organizirana je na način da imamo nekoliko glavnih stranica sa podtemama koje mogu biti organizirane različitim formama.

Kategorizacija web sjedišta po broju ulaza

a) porozna, poluporozna

Ona omogućuje korisniku da dođe do bilo koje stranice koje želi. Prednosti su da korisnik sam kontrolira kako će doći do nekog web sjedišta te korisnik može ući na veliki broj URL-a direktno i staviti u bookmark. Mane su: smanjenje orijentacije, smanjenje mogućnosti promjene dubokih stranica te smanjenje mogućnosti reklama.

b) čvrsta organizacija

Prednosti su joj laka modifikacija i održavanje web sjedišta, prisiljava korisnika da uđe kroz poznate točke (dobro za reklamiranje). Mane su što se korisniku oduzima kontrola, te smanjivanje mogućnosti pretrage vanjskim pretraživačima (korisnik je ograničen).